EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2019 02 06
COM(2019) 52 final

2019/0025 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi devintajame Stokholmo konvencijos dėl patvariųjų organinių teršalų šalių konferencijos posėdyje dėl pasiūlymų iš dalies pakeisti A ir B priedus

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO DALYKAS

Šis pasiūlymas teikiamas dėl sprendimo, kuriuo nustatoma pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi Stokholmo konvencijos šalių konferencijoje dėl numatomo sprendimų iš dalies pakeisti A ir B priedus, įtraukiant daugiau cheminių medžiagų ir iš dalies pakeičiant esamus įrašus, priėmimo.

2. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

2.1. Stokholmo konvencija

Stokholmo konvencija dėl patvariųjų organinių teršalų (toliau – Konvencija) siekiama apsaugoti žmonių sveikatą ir aplinką nuo patvariųjų organinių teršalų. Konvencija šalims nustatomi teisiškai privalomi įsipareigojimai imtis priemonių, kuriomis siekiama panaikinti arba apriboti patvariųjų organinių teršalų gamybą, naudojimą, importą ir eksportą. Šalys taip pat privalo imtis priemonių, kuriomis siekiama sumažinti arba panaikinti taršą, atsirandančią dėl netikslinio patvariųjų organinių teršalų susidarymo, ir taršą iš sukauptų atsargų ir atliekų.

Susitarimas įsigaliojo 2004 m. vasario 24 d.

Europos Sąjunga ir 27 valstybės narės yra Konvencijos šalys[1].

2.2. Stokholmo konvencijos šalių konferencija

Pagal Konvencijos 19 straipsnį įsteigta Šalių konferencija yra Stokholmo konvencijos valdymo organas. Šio organo posėdžiai paprastai šaukiami kas dvejus metus, ir jis stebi, kaip įgyvendinama Konvencija. Šalių konferencija taip pat vertina chemines medžiagas, kurias jai svarstyti teikia Patvariųjų organinių teršalų kontrolės komitetas.

Vadovaujantis Konvencijos 23 straipsniu, kiekviena šalis turi po vieną balsą. Tačiau ekonominės integracijos regioninės organizacijos, kaip antai ES, balsuodamos turi tiek balsų, kiek jų valstybių narių yra Konvencijos šalys.

2.3. Numatomas Šalių konferencijos aktas

2019 m. balandžio 29 d. – gegužės 10 d. vyksiančiame devintajame eiliniame posėdyje Šalių konferencija svarstys klausimą dėl sprendimų įtraukti daugiau cheminių medžiagų arba iš dalies pakeisti esamus Konvencijos A, B ir (arba) C priedų įrašus, priėmimo.

Numatomų aktų tikslas – įtraukti daugiau cheminių medžiagų arba iš dalies pakeisti esamus Konvencijos A, B ir (arba) C priedų įrašus. Chemines medžiagas įtraukus į A, B ir (arba) C priedų sąrašus, joms bus taikomos priemonės, kuriomis siekiama panaikinti arba apriboti jų gamybą ir naudojimą, be kita ko, sumažinti arba panaikinti taršą, atsirandančią dėl netikslinio susidarymo. Iš dalies keičiant esamus įrašus siekiama sumažinti kontrolės priemonių taikymo išimčių skaičių.

Numatomi aktai taps privalomi šalims pagal Konvencijos 22 straipsnio 4 dalį, kurioje nustatyta: „Siūlant ir priimant A, B ir C priedų pakeitimus ir jiems įsigaliojant, laikomasi tos pačios tvarkos kaip ir siūlant bei priimant papildomus šios Konvencijos priedus ir jiems įsigaliojant, išskyrus tai, kad A, B ir C priedų pakeitimai neįsigalioja Šaliai, kuri yra pateikusi pareiškimą dėl tų priedų pakeitimo pagal 25 straipsnio 4 dalį. Tokiai Šaliai A, B ir C priedų

[1] OL L 209, 2006 7 31, p. 1.

pakeitimai įsigalioja devyniasdešimtą dieną po to, kai ji depozitarui pateikia tokio pakeitimo savo ratifikavimo, priėmimo, patvirtinimo ar prisijungimo dokumentus.“

3. POZICIJA, KURIOS TURI BŪTI LAIKOMASI SĄJUNGOS VARDU

Komisija siūlo Tarybai priimti sprendimą, kuriuo Sąjungos vardu pritariama, kad devintajame Šalių konferencijos posėdyje būtų priimti sprendimai, kuriais iš dalies keičiami Konvencijos A ir B priedai. Tais sprendimais į A priedą bus įtraukta daugiau cheminių medžiagų ir joms bus taikomi įsipareigojimai pagal Konvenciją, visų pirma susiję su taršos, atsirandančios dėl tikslinės gamybos ir naudojimo, mažinimu ar panaikinimu. Be to, tikimasi, kad Šalių konferencija priims sprendimą panaikinti arba iš dalies pakeisti tam tikras išimtis dėl cheminių medžiagų, kurios jau įtrauktos į Konvencijos B priedą, naudojimo.

Šalių konferencijai priimti pateikti sprendimai grindžiami Patvariųjų organinių teršalų kontrolės komiteto (toliau – POTK komitetas) – Šalių konferencijai pavaldaus papildomo organo – rekomendacijomis. Buvo nustatyta, kad cheminės medžiagos, kurias POTK komitetas rekomendavo įtraukti į A priedą, atitinka Konvencijos D priede nustatytus kriterijus. POTK komiteto rekomendacijos pašalinti arba iš dalies pakeisti nustatytas išimtis dėl cheminių medžiagų, kurios įtrauktos į Konvencijos sąrašus, naudojimo yra grindžiamos esamų alternatyvių medžiagų vertinimu.

Kadangi Sąjunga pirmauja aplinkos politikos formavimo srityje, itin svarbu, kad ji dar kartą patvirtintų savo visuotinį įsipareigojimą skatinti geresnį daugiašalių aplinkos susitarimų ir standartų įgyvendinimą. Tai apima pritarimą pagal tuos susitarimus įsteigtų pagalbinių mokslinių organų priimtoms rekomendacijoms ir jų įgyvendinimą, taip pat susitarimuose, kuriais grindžiamos tokios rekomendacijos, išdėstytų kriterijų taikymą.

Be to, ši iniciatyva atitinka J.-C. Junckerio prioritetą užimti svarbesnį vaidmenį pasaulyje, taip pat atitinka darnaus vystymosi tikslus, visų pirma geros sveikatos (3 tikslas) ir atsakingo vartojimo ir gamybos (12 tikslas) tikslus, ir 7-ąją aplinkosaugos veiksmų programą.

Todėl Sąjunga turėtų pritarti siūlomiems sprendimams, kuriais į A priedą įtraukiamas dikofolis ir perfluoroktano rūgštis (PFOA), jos druskos ir PFOA gimininigi junginiai. Šioms cheminėms medžiagoms jau taikomi Sąjungos teisėje nustatyti apribojimai, kurie yra panašūs į apribojimus, taikomus pagal Konvenciją. Sąjungoje naudoti dikofolį uždrausta Komisijos reglamentu (EB) Nr. 2032/2003[2] ir Komisijos sprendimu 2008/764/EB[3]. Perfluoroktano rūgšties (PFOA), jos druskų ir PFOA gimininigų junginių naudojimas apribotas Komisijos reglamentu (ES) 2017/1000[4].

Sprendimu POPRC-14/2 POTK komitetas rekomenduoja perfluoroktano rūgštį (PFOA), jos druskas ir PFOA gimininigus junginius įtraukti į sąrašą su tam tikromis specifinėmis išimtimis. Ta rekomendacija grindžiama šalių ir suinteresuotųjų subjektų pateiktos

---

[2] 2003 m. lapkričio 4 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 2032/2003 dėl 10 metų programos, nurodytos Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 98/8/EB dėl biocidinių produktų pateikimo į rinką 16 straipsnio 2 dalyje, antrojo etapo, iš dalies keičiantis Reglamentą (EB) Nr. 1896/2000 (OL L 307, 2003 11 24, p. 1).

[3] 2008 m. rugsėjo 30 d. Komisijos sprendimas 2008/764/EB dėl dikofolo neįtraukimo į Tarybos direktyvos 91/414/EEB I priedą ir augalų apsaugos produktų, kurių sudėtyje yra šios medžiagos, registracijos panaikinimo (OL L 262, 2008 10 1, p. 40).

[4] 2017 m. birželio 13 d. Komisijos reglamentas (ES) 2017/1000, kuriuo dėl perfluoroktano rūgšties (PFOA), jos druskų ir PFOA gimininigų medžiagų iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH) XVII priedas (OL L 150, 2017 6 14, p. 14).

informacijos, įskaitant Sąjungos pateiktą informaciją, vertinimu ir joje atsižvelgiama į poreikį toliau tam tikrais konkrečiais tikslais naudoti PFOA. Kaip matyti iš Komisijos reglamento (ES) 2017/1000, į kurį įtraukta nuostatų, kuriomis leidžiama toliau tam tikrais konkrečiais tikslais Sąjungoje naudoti PFOA, kai kurios specifinės išimtys bus reikalingos Sąjungai.

Sąjunga taip pat turėtų pritarti B priede nustatytų perfluoroktansulfonrūgšties (PFOS), jos druskų ir perfluoroktansulfonilfluorido (PFOSF) naudojimo priimtinų tikslų ir specifinių išimčių panaikinimui arba daliniam pakeitimui. Nė vienas priimtinas tikslas ar specifinė išimtis, kuriuos rekomenduojama panaikinti, Sąjungoje nebetaikomi.

Kadangi A ir B priedų pakeitimai Sąjungai bus teisiškai privalomi ir turės atsispindėti Reglamente (EB) Nr. 850/2004, kuriuo Sąjungoje įgyvendinama Stokholmo konvencija, turi būti nustatyta pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi Šalių konferencijoje.

4. TEISINIS PAGRINDAS

4.1. Procedūrinis teisinis pagrindas

4.1.1. Principai

Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 218 straipsnio 9 dalyje numatyti sprendimai, kuriais „*nustatomos pozicijos, kurios Sąjungos vardu priimamos susitarimu įsteigtame organe, kai tam organui reikia priimti teisinę galią turinčius aktus, išskyrus aktus, papildančius arba pakeičiančius susitarimo institucinę struktūrą*“.

Sąvoka „*teisinę galią turintys aktai*“ apima aktus, turinčius teisinę galią pagal aptariamą organą reglamentuojančias tarptautinės teisės normas. Ji taip pat apima priemones, kurios nėra privalomos pagal tarptautinę teisę, tačiau „*gali stipriai paveikti Sąjungos teisės akto leidėjo priimamų teisės aktų [...] turinį*“[5].

4.1.2. Taikymas aptariamuoju atveju

Šalių konferencija yra įsteigta susitarimu, būtent Stokholmo konvencija dėl patvariųjų organinių teršalų.

Aktas, kurį turi priimti Šalių konferencija, yra teisinę galią turintis aktas. Numatomas aktas bus privalomas pagal tarptautinę teisę vadovaujantis Stokholmo konvencijos 22 straipsnio 4 dalimi ir jo turinys turės atsispindėti 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 850/2004 dėl patvariųjų organinių teršalų ir iš dalies keičiančiame Direktyvą 79/117/EEB[6]. Taip yra todėl, kad to reglamento 14 straipsnio 1 dalyje nustatytas reikalavimas, jog kaskart įtraukus medžiagą į Konvencijos sąrašą būtų iš dalies pakeisti jo I, II ir III priedai.

Numatomu aktu Susitarimo institucinė struktūra nepapildoma ir nekeičiama.

Todėl siūlomo sprendimo procedūrinis teisinis pagrindas yra SESV 218 straipsnio 9 dalis.

4.2. Materialinis teisinis pagrindas

4.2.1. Principai

Sprendimo pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį materialinis teisinis pagrindas pirmiausia priklauso nuo numatomo akto, dėl kurio Sąjungos vardu nustatoma pozicija, tikslo ir turinio. Jeigu numatomu aktu siekiama dviejų tikslų arba jį sudaro dvi dalys ir jeigu vieną iš tų tikslų

[5] 2014 m. spalio 7 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Vokietija prieš Tarybą*, C-399/12, ECLI:EU:C:2014: 2258, 61–64 punktai.

[6] OL L 158, 2004 4 30, p. 7.

ar dalių galima laikyti pagrindiniu tikslu arba pagrindine dalimi, o kita dalis ar kiti tikslai yra tik papildomi, sprendimas pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį turi būti grindžiamas tik vienu materialiniu teisiniu pagrindu – tuo, kurio reikalauja pagrindinis ar svarbesnis tikslas arba dalis.

4.2.2. Taikymas aptariamuoju atveju

Pagrindinis numatomų aktų tikslas ir turinys yra susiję su aplinka.

Todėl siūlomo sprendimo materialinis teisinis pagrindas yra SESV 192 straipsnio 1 dalis.

4.3. Išvada

Siūlomo sprendimo teisinis pagrindas turėtų būti SESV 192 straipsnio 1 dalis kartu su 218 straipsnio 9 dalimi.

2019/0025 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi devintajame Stokholmo konvencijos dėl patvariųjų organinių teršalų šalių konferencijos posėdyje dėl pasiūlymų iš dalies pakeisti A ir B priedus

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 192 straipsnio 1 dalį kartu su 218 straipsnio 9 dalimi,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

(1) Stokholmo konvencija dėl patvariųjų organinių teršalų (toliau – Konvencija) įsigaliojo 2004 m. gegužės 17 d. ir Tarybos sprendimu 2006/507/EB[7] ji buvo sudaryta Sąjungos vardu;

(2) Konvencija Sąjungoje įgyvendinama 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 850/2004[8];

(3) pagal Konvencijos 8 straipsnį sprendimą, ar cheminę medžiagą įtraukti į A, B ir (arba) C priedus, priima ir su ja susijusias kontrolės priemones nustato Šalių konferencija;

(4) tikimasi, kad devintajame Stokholmo konvencijos šalių konferencijos posėdyje bus priimti sprendimai į A priedą įtraukti daugiau cheminių medžiagų ir iš dalies pakeisti esamus B priedo įrašus;

(5) atsižvelgiant į tai, kad sprendimai Sąjungai bus privalomi, tikslinga nustatyti poziciją, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi Šalių konferencijoje;

(6) žmonių sveikatos apsaugos nuo tolesnės dikofolio ir perfluoroktano rūgšties (PFOA), jos druskų bei PFOA gimineningų junginių keliamos taršos sumetimais būtina pasauliniu mastu sumažinti arba panaikinti tų cheminių medžiagų gamybą bei naudojimą ir pritarti tam, kad jos būtų įtrauktos į Konvencijos sąrašus. Be to, būtina dar labiau sumažinti arba panaikinti perfluoroktansulfonrūgšties (PFOS), jos druskų ir perfluoroktansulfonilfluorido (PFOSF) naudojimą panaikinant arba iš dalies pakeičiant B priede nustatytus priimtinus tikslus ir specifines išimtis,

---

[7] 2004 m. spalio 14 d. Tarybos sprendimas 2006/507/EB dėl Stokholmo konvencijos dėl patvariųjų organinių teršalų sudarymo Europos bendrijos vardu (OL L 209, 2006 7 31, p. 1)

[8] 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 850/2004 dėl patvariųjų organinių teršalų ir iš dalies keičiantis Direktyvą 79/117/EEB (OL L 158, 2004 4 30, p. 7).

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

1. Pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi devintajame Stokholmo konvencijos šalių konferencijos posėdyje, yra, atsižvelgiant į atitinkamas Patvariųjų organinių teršalų kontrolės komiteto rekomendacijas, pritarti:

   – dikofolio įtraukimui į Konvencijos A priedą nenustatant specifinių išimčių;

   – perfluoroktano rūgšties (PFOA), jos druskų ir PFOA gimininguų junginių įtraukimui į A priedą, nustatant specifines išimtis, susijusias su puslaidininkių arba susijusių elektroninių įtaisų, fotografinių medžiagų sluoksnių, kuriais padengiamos juostos, riebalams ir vandeniui atsparių tekstilės gaminių, skirtų darbuotojams apsaugoti nuo pavojingų skysčių, kurie kelia pavojų jų sveikatai ir saugai, invazinių ir implantuojamųjų medicinos priemonių, gaisro gesinimo putų, skirtų skystųjų degalų garams slopinti ir skystųjų degalų gaisrams gesinti, gamyba;

   – toliau išvardytų priimtinų tikslų išbraukimui iš Konvencijos B priedo įrašo, susijusio su perfluoroktansulfonrūgštimi (PFOS) ir jos dariniais: vaizdo kūrimas, aviacijos hidrauliniai skysčiai, tam tikri medicinos prietaisai (pavyzdžiui, etileno tetrafluoretileno kopolimero (ETFE) sluoksnių ir spinduliuotės nepraleidžiančio ETFE gamyba, *in vitro* diagnostikos medicinos prietaisai ir krūvio sąsajos įtaisų (CCD) spalvų filtrai), fotorezistai ir puslaidininkių antirefleksinės dangos, sudėtinių puslaidininkių ėsdinimo medžiagos ir keraminiai filtrai;

   – toliau išvardytų specifinių išimčių išbraukimui iš Konvencijos B priedo įrašo, susijusio su perfluoroktansulfonrūgštimi (PFOS) ir jos dariniais: puslaidininkių ir skystųjų kristalų monitorių (LCD) gamybos pramonėje naudojamos fotokaukės, metalų dangos (kietosios metalų dangos ir dekoratyvinės metalų dangos), kai kurių spalvinių spausdintuvų ir spalvinių kopijuoklių elektrinės ir elektroninės dalys, insekticidai Pietų Amerikos ugninių skruzdėlių ir termitų kontrolei, alyvos gamyba cheminiais metodais;

   – priimtino tikslo, susijusio su PFOS ir jos dariniais, skirtais gaisro gesinimo putų gamybai ir naudojimui, daliniam pakeitimui į specifinę išimtį, susijusią su gaisro gesinimo putų, skirtų skystųjų degalų garams slopinti ir skystųjų degalų gaisrams gesinti, naudojimu;

   – priimtino tikslo, susijusio su PFOS ir jos darinių naudojimu vabzdžių masalo, skirto lapgraužių skruzdėlių (*Atta* spp. ir *Acromyrmex* spp.) kontrolei, sudėtyje, daliniam pakeitimui įtraukiant sieros amidą ir nustatant priimtiną tikslą, susijusį tik su naudojimu žemės ūkyje.

2. Atsižvelgdami į devintojo Stokholmo konvencijos šalių konferencijos posėdžio eigą, Sąjungos atstovai, pasikonsultavę su valstybėmis narėmis, gali derindami veiksmus vietoje susitarti dėl šios pozicijos koregavimo be tolesnio Tarybos sprendimo.

2 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Komisijai.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas